

Некрологи

Obituaries

ВАЛЕРІЙ ПОСВАЛЮК
(20.07.1947 – 17.07.2018)

На 71 році життя відійшов у вічність Валерій Терентійович Посвалюк – заслужений артист України, доктор мистецтвознавства, професор НМАУ ім. П. І. Чайковського, президент Гільдії трубачів України.

Понад півстоліття В. Посвалюк активно працював на ниві розвитку духового виконавства, наукових досліджень з історії, педагогіки, методики викладання школи гри на трубі, висвітлював кращих її представників минулого та сьогодення. Цей доробок унікальний, його важко переоцінити. Маестро, – а його саме так і називали колеги та учні, – став прикладом жертвового служіння справі популяризації мистецтва гри на трубі, назавжди посівши чільне місце в українському та світовому музично-інформаційному просторі як концертуючий трубач і соліст-регулятор оркестру, науковець, педагог, натхненник й організатор

численних мистецьких заходів у Музичній академії, міжнародного (1998 р.) конкурсу трубачів Єврогільдії в Києві.

В. Посвалюк став першим кандидатом, згодом – доктором мистецтвознавства з проблематики духового виконавства і методики гри на трубі. Обидві його дисертації написані під керівництвом композитора і видатного вченого, доктора мистецтвознавства А. Мухи та захищені в ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України. В. Посвалюк був першим біографом творчості професора та засновника київської школи гри на трубі В. Яблонського. Маестро організував та в 1994–2004 роках як президент очолював Гільдію трубачів України, уперше від України став членом директорату Євро-міжнародної Гільдії трубачів та почесним членом історичного Товариства «Мідні духові інструменти» (США). Профе-

сор В. Посвалюк першим почав знайомити музикантів світу з історією та сьогоденням української, зокрема київської, школи гри на трубі на наукових конференціях у Німеччині (1996–2003), Швеції (1997) та США (2000); випустив диски із записами творів для труби; став одним з перших виконавців сонат і концертів на трубі-пікколо, написаних для кларіно.

Ключовими словами митця були працьовитість, креативність, небайдужість, творча інтуїція та енергійність, з якими він брався до справи. Цьому сприяли родинне виховання батьків-фронтовиків Другої світової, мистецько-освітнє середовище Києва: спеціалізована музична десятирічка ім. М. Лисенка (педагог О. Белофастов), консерваторія ім. П. І. Чайковського (професор В. Яблонський), де формувалися основи духовно-естетичної культури виконавця. Виступ юного трубача 1955 року на сцені Національної філармонії, звання лауреата на Республіканському конкурсі 1968 року посилювали залюбленість в обрану спеціальність. У 1970–1980-ті роки, після військової служби в оркестрі Київського артилерійського інженерного училища, молодий музикант поєднав педагогічну, концертно-виконавську та оркестрову працю. Майже 30 років (1979–2007) він був солістом-регулятором симфонічного оркестру Національної опери.

Унікальною стала й творча доля музиканта, у якій були зустрічі, роки співпраці з такими славетними диригентами, як С. Турчак, Н. Рахлін, І. Гамкало, В. Кожухар, Г. Рождественський та Ю. Темірканов. З гордістю Валерій Терентійович розповідав про творчі контакти з видатними митцями Т. Докшицером, Д. Ойстрахом, Л. Коганом, Г. Кремеровим, В. Криштальським, Р. Керером, В. Співаковим та Є. Ржановим. Музикант отримав високу оцінку своєї діяльності від народного артиста України, академіка й композитора Є. Станковича, директора музею гри на трубі в м. Бад-Закінген, професора Базельської консерваторії Німеччини Едварда Тарра та інших відомих музикантів.

Історичним явищем музичної культури України стало заснування 1994 року Гіль-

дії трубачів-професіоналів, до складу якої ввійшли Т. Докшицер, М. Рудий, О. Белофастов, С. Бальдерман та І. Кобець – нині легендарні трубачі України. Як президент Гільдії, він об'єднав трубачів Києва й Харкова, Одеси і Львова, Донецька, Ужгорода та разом з колегами – О. Потієнком, В. Давиденком, Г. Коздобою – упродовж десятиліття працював на просвітницькому, науковому та виконавському напрямках, випускав журнал «Брас-бюлетень», компакт-диски «Музика бароко для труби» (2001), «Концертні твори для труби і фортепіано» (2003), «Антологія українських трубачів. Том 1» (2003). У 2004 році, за його проектом, члени Міжнародної гільдії трубачів (ITG) створили ексклюзивний диск «Trumpet players & trumpet music of Ukraine» (тираж 7 тис.).

Півстоліття професор В. Посвалюк присвятив педагогічній діяльності, увінчаний перемогами його студентів на республіканських (О. Корш, О. Федотов) і міжнародних (О. Арсенюк, І. Барановський, В. Суворов, С. Дем'янчук, П. Полонський, О. Яненко, дипломат В. Анцупов) конкурсах. Його праця у 2007–2014 роках як проректора НМАУ ім. П. І. Чайковського з наукової роботи була скерована на підвищення професійного рівня такого потужного колективу, як Національна музична академія та достойну відзнаку її 100-літнього ювілею.

Виконавські, наукові, просвітницькі починання В. Посвалюка нині продовжують колеги кафедри мідних духових та ударних інструментів НМАУ ім. П. І. Чайковського, серед яких і син Костянтин – трубач, кандидат мистецтвознавства, доцент НМАУ. Ще за життя професора В. Посвалюка побачили світ монографії про нього О. Кавунник «Валерій Посвалюк: творчий портрет» (Ніжин, 2007) і Г. Марценюка «Грані таланту» (Київ, 2008), що стали ствердженням значимості творчої діяльності митця, його авторитету як яскравого представника національного духового мистецтва України у світі.

Висловлюємо співчуття рідним та близьким з приводу непоправної втрати. Вічна Вам пам'ять, Валеріє Терентійовичу, та вічний спокій.